

ITINER

	Táv	Szint	Jelzés
Kassa, Szent Erzsébet Székesegyház	-----	-----	-----
AGIP benzinkút	1,6	6	Szent Erzsébet jel
Hernád gát	2,1	6	Szent Erzsébet jel
Mlynsky náhon (Malom-árok)	3,9	10	Szent Erzsébet jel
E58-as fő közlekedési út	4,5	13	Szent Erzsébet jel
Jenisejská ulica	6,3	35	Szent Erzsébet jel
Pri sidlisku ulica	8,1	40	Szent Erzsébet jel
552-es út	8,9	41	Szent Erzsébet jel
Štrkovisko Krásna víztározó	10,3	47	Szent Erzsébet jel
Vasúti híd /1.EP./	11,7	56	Szent Erzsébet jel
Hernád híd	16,4	72	Szent Erzsébet jel
Nižná Myšľa (Alsómislye)	17,7	125	Szent Erzsébet jel
Szent János kápolna /2.EP./	18,9	125	Szent Erzsébet jel
kolostorrom	19,3	156	Szent Erzsébet jel
Červený vrch erdészház	21,3	275	Szent Erzsébet jel
S sáv jelzés	24,4	524	Szent Erzsébet jel
K sáv jelzés	25,7	639	Szent Erzsébet jel
Veľká Márovka /3.EP./	26,1	639	Szent Erzsébet jel
Z jelzés	27,4	648	Szent Erzsébet jel
Kishatárátkelő /4.EP./	27,9	655	Szent Erzsébet jel
K jelzés	28,9	697	Szent Erzsébet jel
Bodó-rét, Panoráma Büfé	30,2	702	Szent Erzsébet jel
Hosszú-rét	30,6	706	Szent Erzsébet jel
Füzér	34,4	723	Szent Erzsébet jel
Füzéri vár /5.EP./	35,9	866	P

Füzér	37,4	876	KL
Toroki erdészház	39,8	903	Szent Erzsébet jel
Hollóháza, Porcelángyár /6.EP./	41,4	943	Szent Erzsébet jel
Pányoki-kút	43,1	1119	Szent Erzsébet jel
Hármashatár /7.EP./	44,7	1229	Szent Erzsébet jel
műút	49,4	1245	Szent Erzsébet jel
Telkibánya, faluközpont /8.EP./	51,5	1256	Szent Erzsébet jel
Potácsház	53,6	1387	Szent Erzsébet jel
Pálos kolostor romjai	54,4	1459	Szent Erzsébet jel
Amadé vár /9.EP./	57,6	1783	Szent Erzsébet jel
P+ jelzés	60,1	1896	Szent Erzsébet jel
Fehér-kúti vadászház	61,4	1910	Szent Erzsébet jel
Regéc /10.EP./	67,3	2044	Szent Erzsébet jel
Regéci várrom /11.EP./	69,9	2264	Szent Erzsébet jel, KL
Zabarla-nyereg	73,3	2383	KL, Szent Erzsébet jel
Erdőhorváti, Rk. templom /12.EP./	81,2	2419	Szent Erzsébet jel
Komlóska, Ruszin tájház /13.EP./	84,9	2515	Szent Erzsébet jel
P jelzés elágazás	87,5	2641	Szent Erzsébet jel
Darnói Apátság romjai	89,1	2715	Szent Erzsébet jel
37-es út /14.EP./	95,4	2812	Szent Erzsébet jel
Bodrogolaszi, Árpád-kori t./15.EP./	96,9	2816	Szent Erzsébet jel
Sárospatak, Szent Erzsébet Ház	102,5	2851	Szent Erzsébet jel

Szent Erzsébet Zarándok út jelzése:

Szent Erzsébet – 100

teljesítménytúra

NÉV:		
Rajtszám:	Rajt:	Cél:

RAJT: 11.00 óra	Vasúti híd 11,7 km	Szent János kápolna 18,9 km
Kassa, Szent Erzsébet Székesegyház	Kód:.....	Bélyegzés: 13.00 – 15.00 óra
Vel'ká Márovka 26,1 km Az útjelzőtábla szerint hát órára található a Jazero Izra:.....	Kishatárátkelő 27,9 km Határkő száma:	Füzéri vár 35,9 km Bélyegzés: 15.30 – 20.00 óra
Hollóháza, Porcelángyár 41,4 km Bélyegzés: OKT bélyegzővel	Hármashatár 44,7 km Kód:.....	Telkibánya, faluközpont 51,5 km Bélyegzés: 17.00 – 23.00 óra

Amadé vár 57,6 km Kód:.....	Regéc, Veronika Panzió 67,3 km Bélyegzés: OKT bélyegzővel	Regéci várrom 69,9 km Bélyegzés: 19.00 – 03.00
Erdőhorváti, Rk. templom 81,2 km Kód:.....	Komlóska, Ruszin tájház 84,9 km Bélyegzés: 21.00 – 7.00 óra	37-es út 95,4 km Kód:.....
Bodrogolaszi, Árpád-kori t. 96,9 km Kód:.....		CÉL: Nyitás: 23.00 óra Zárás: 11.00 óra Sárospatak, Szent Erzsébet Ház 102,5 km

Főrendező telefonszáma:
06/70/942-4410

**Ezt a számot hívd ha feladtad a
túrát, vagy eltévedtél!**

Árpád-házi Szent Erzsébet

Árpád-házi Szent Erzsébet (Magyarországi Szent Erzsébet, német nyelvterületen gyakorta Tübingiai Szent Erzsébet) (Sárospatak vagy Pozsony, 1207. július 7.? – Marburg, 1231. november 17.) II. András magyar király és Merániai Gertrúd lánya. Születési dátuma – az évszámtól eltekintve – feltehetően nem pontos, hiszen bátyja, IV. Béla 1206 novemberében – egyes források szerint 29-én – született.

Az öt gyermek közül Erzsébet volt a harmadik. Bátyja később IV. Béla néven lett magyar király. Budán keresztelték meg, fényes pompával. I. Hermann tübingiai tartománygróf kérésére Erzsébetet a kor szokásának megfelelően négyéves korában eljegyezték Hermann-nal, a tartománygróf fiával. Erzsébet Eisenachba, majd Wartburgba került. Az irodalom- és zenekedvelő tartománygróf és buzgón vallásos felesége mellett jó nevelést kapott. 1213-ban meghalt az édesanyja (a Bánk bán Gertrúd királynéja), ami után hosszú ideig rémálmai voltak.

Vőlegénye, a betegeskedő Hermann 1216-ban 19 évesen meghalt, ekkor – némi politikai huzavona után – öccse, Lajos, aki Erzsébet legjobb pajtása volt, jegyezte el. Az esküvőt 1221-ben tartották Eisenachban.

Erzsébet a nála 7 évvel idősebb Lajossal boldog házasságban élt.

Gyermekeik Hermann (1222. március 28.), Zsófia (1224. március 20.) és Gertrúd (1227. szeptember 29.). 1222-ben „utólagos nászútra” visszalátogatott férjével Pozsonyba; csak itt tudta meg anyja meggyilkolásának tragikus történetét.

Erzsébet korán elkezdte a vezeklő életmódot: gyakran böjtölt, ostorozta magát, vezeklőövet is hordott. Éjjelente gyakran virrasztott. Első gyermekének születése után menedékhelyet alapított árva gyerekek részére, szegényeket segített.

Második gyermeke születése után hálából 28 ágyas kórházat alapított, ahol maga is segített a betegápolásban.

1225-ben Lajos vazallusként II. Frigyes oldalán hadba indult, Erzsébet vette át a tartomány kormányzását. Az éhínségek, járványok okozta sebeket orvosolni igyekezett, kinyitatta Wartburg élektárait, a szegényeket élelmezte. Maga is mértéktartóan élt. A családtagok aggódva nézték Erzsébet „pazarlását”, Lajos azonban visszatértekor mindent jóváhagyott.

II. Frigyes megkoronázásakor ígéretet tett III. Ince pápának keresztes hadjárat indítására. Ennek beváltása Lajost is érintette. Erzsébet maga varrta fel a keresztesek jelét férje ruhájára. Ettől kezdve gyászruhát hordott.

Lajos 1227. szeptember 11-én elhunyt. Szeptember 29-én született Gertrúd lányát már nem láthatta. IX. Gergely pápa levelében atyai szavakkal bátorította Erzsébetet, és az igen szigorú Konrád mestert gyóntatójává és hivatalos védelmezőjévé nevezte ki.

Lajos öccsei, Raspe Henrik és Konrád igen keményen bántak Erzsébettel. A 20 éves özvegyet megfosztották a vagyona kezelésének jogától és férje birtokainak jövedelmétől.

A kialakult helyzet miatt egy októberi napon észrevétlenül elhagyta Wartburgot újszülöttjével, majd másnap két másik gyermekét is elhozatta. Fonással tartotta fenn magát, gyermekeit a megmaradt ékszereiből neveltette. Eckbert bambergi püspök befogadta Pottenstein várába, és Erzsébetnek az újraraházasodást javasolta. II. Frigyes császár meg is kérte a kezét, ám Erzsébet nem akart újabb házasságot kötni.

Rövid időre még visszatérhetett Wartburgba, ám a család javaslatára Marburgba költözött. Assisi Szent Ferenc harmadrendjének tagja lett, ettől kezdve egyszerű szürke köntösben járt. Bár II. András hívta, nem tért vissza Magyarországra gyermekei neveltetése miatt.

Erzsébet 3 nappal előbb megmondta halálának napját. Sírja mellett számos csodás esemény történt. IX. Gergely pápa avatta szentté 1235-ben. A szentté avatás ugyanott történt, ahol 7 évvel korábban Assisi Szent Ferencé. A szertartás IX. Gergely pápa prédikációjával végződött. Beszédének szövege azonos lehetett, amelyet a pápa Kasztíliai Beatrixnek küldött az ezt követő napokban. Ebben a pápa összefoglalja Erzsébet nemes cselekedeteit és követendő példaként állítja Beatrix elé. Marburgi sírja fölé 1236-ban kezdték építeni az Szent Erzsébet-templomot, mely 1283-ban készült el. Magyarországon IV. Béla, Erzsébet testvére építtette tiszteletére az első templomot Kápolnán.

Erzsébetet többnyire rózsákkal a kötényében, kosarában ábrázolják. Ennek eredete az a legenda, mely szerint férje halála után Erzsébet továbbra is gondoskodott a szegényekről. Egy alkalommal kenyereket vitt gondozottjainak, mikor sógorával, Henrikkel találkozott. Annak kérdésére, hogy mit visz kosarában, Erzsébet tartva attól, hogy esetleg megtilthatják neki a jótékonykodást, így válaszolt: rózsákat. Mikor megmutatta, a kenyerek helyett illatos rózsák voltak kosarában – eszerint Isten nem akarta, hogy a szent asszony hazudjon. Más történetekben Erzsébet az apjával (3 évesen) vagy férjével találkozik.

Gyakran ábrázolják még korsóval, amelyből a szegényeknek adott inni, illetve pálmággal, ami a halál feletti győzelem jelképei.

A Marburgban lefolytatott szentté avatási per (1231–1235) aktáinak tanúsága szerint kevesebb, mint öt hónap telt el Erzsébet halála és a sírjánál történt első csoda között, ami hírének gyors elterjedését bizonyítja. A csodás gyógyulásról beszámolók többsége ugyan 50–100 kilométeres körzetből érkezett, de volt köztük egy utrechti, a következő évben pedig a liège-i egyházmegyéből is. A Német Lovagrend nevében Tübingiai Konrád, Erzsébet sógora vállalta magára a szentté avatási ünnepség költségeit, és szintén a rend anyagi támogatásával kezdődött meg a ma is álló marburgi Szent Erzsébet-templom építése. Az ünnepélyes szentté avatásra a perugiai domonkos kolostorban került sor 1235 pünkösdjén, majd ezt követően nagymértékű Erzsébet-tisztelet alakult ki a közép-itáliai domonkosok körében. A 13. századi magyarországi és csehországi Erzsébet-kultusz is részben a domonkosokhoz köthető. V. István lánya, Mária királyné révén Erzsébet kultusza átterjedt a 14. századi Nápolyra is: valószínűleg ő volt a megrendelője a nápolyi Santa Maria Donna Reginában található, Szent Erzsébet életét bemutató falkép-ciklusnak is.

Emlékezete

Ünnepét 1670-ben vették föl a római naptárba temetésének napjára, november 19-ére.

Az 1969-es naptárreform alkalmával ünnepét visszatették november 17-ére, halálának napjára, Magyarországon azonban maradt az eredeti napon. Erzsébet tisztelete a 13. századtól nagyon gyorsan elterjedt egész Európában. Egymás után alakultak a Szent Erzsébet-kórházak, -templomok, -kápolnák és -kolostorok.

Az egyik legismertebb Szent Erzsébet tiszteletére szentelt székesegyház a kassai Szent Erzsébet-dóm.

A bogotai székesegyház az ő tiszteletére van szentelve.

Párizsban a Paroisse Elisabeth-templom viseli a nevét Londonban a Southwark Cathedral egyik kápolnája Erzsébet és Assisi Szent Ferenc nevét viseli.

A belgiumi Mons-ban is van Szent Erzsébet-templom, főhajója két oldalán két hatalmas történelmi magyar zászló függ.

Budapesten a VII. kerületben 1931-ben Szent Erzsébet halálának 700.

évfordulóján a Szegényház teret, amelyen egy Szent Erzsébet tiszteletére emelt templom áll, a szent legendája nyomán átnevezték Rózsák terére.

2007-ben, a Szent Erzsébet-emlékév alkalmából az esztergomi Tabán híd a Szent

Erzsébet híd nevet vette fel, a városban ezen kívül egy egyházi iskola és óvoda viseli a nevét.

A budapesti Árpád híd által kettéválasztott óbudai Szentlélek tér déli oldalát átnevezték Szent Erzsébet térre.

Ferenc József 1898. szeptember 17-én felesége emlékére és Szent Erzsébet tiszteletére Erzsébet-rendet alapított.

A magyar katolikus egyház Erzsébet ünnepnapjához közel eső vasárnapon minden évben gyűjtést rendez a rászorulóknak javára.

Több helyütt az országban Erzsébet napja alkalmával jótékonyági bálakat rendeznek.

Ünnepnapja alkalmából osztják ki a Szent Erzsébet Rózsája díjat.

Az ő legendáját dolgozta fel Liszt Ferenc Szent Erzsébet legendája című oratóriumában.

Richard Wagner Tannhäuser című zenedrámájának Erzsébeta is az ő emlékezetét őrzi.

Életéről írt musicalt 2009-ben Andorka Péter zeneszerző Hajnal Géza szövegkönyvére, A Rózsalány címmel.

